

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 93/04-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. marca 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Š. P., Š., zastúpeného advokátom JUDr. I. K., B., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Najvyšším súdom Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SŽ 143/03, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Š. P. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. marca 2004 doručená sťažnosť Š. P., Š. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. I. K., B., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 SŽ 143/03.

Porušenie svojich uvedených práv vidí sťažovateľ v nasledovnom, ním opísanom a z príloh jeho sťažnosti čiastočne vyplývajúcom skutkovom stave.

Sťažovateľ požiadal 27. marca 2002 Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) podľa zákona č. 105/2002 Z. z. o poskytnutí jednorazového finančného príspevku príslušníkom československých zahraničných alebo spojeneckých armád, ako aj domáceho odboja v rokoch 1939 – 1945. Ministerstvo o jeho žiadosti nerozhodlo v lehotách podľa § 49 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) (ďalej len „Správny poriadok“) a po viac ako 60 dňoch od podania žiadosti sťažovateľa 1. júna 2002 len informovalo o prijatí jeho žiadosti a oznámilo mu, že minister spravodlivosti predĺžil lehotu na vybavenie žiadosti z dôvodu nedostatočného personálneho stavu a veľkého počtu žiadostí. Sťažovateľ tvrdí, že Správny poriadok neumožňuje predĺženie lehoty z uvedených dôvodov. Sťažovateľ sa 20. augusta 2003 obrátil na ministra spravodlivosti so sťažnosťou na nečinnosť ministerstva podľa zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach, na ktorú minister v rozpore s § 13 ods. 1 zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach do podania sťažnosti ústavnému súdu neodpovedal. Sťažovateľovi bol 11. septembra 2003 doručený list ministerstva spravodlivosti vyzývajúci ho doplniť žiadosť o rôzne listiny, hoci k nej bol pripojený „relevantný dôkaz“ dostatočne preukazujúci nárok a pri podaní žiadosti neboli od neho požadované ďalšie doklady.

Sťažovateľ reagoval na list ministerstva stanoviskom zo 17. septembra 2003 a 16. októbra 2003 podal najvyššiemu súdu návrh na začatie súdneho konania pre nečinnosť ministerstva, ktorý riadne odôvodnil, priložil k nemu listinné dôkazy, zaplatil súdny poplatok a založil plnomocenstvo na právne zastúpenie. Vec je vedená pod sp. zn. 4 SŽ 143/03. Najvyšší súd vyzval 13. novembra 2003 sťažovateľa na založenie plnomocenstva, doplatenie súdneho poplatku a vyjadrenie, či súhlasí s prejednávaním veci bez nariadenia ústneho pojednávania. Listom z 24. novembra 2003 sťažovateľ vyhovel výzve najvyššieho súdu. Sťažovateľ podal 21. januára 2004 predsedovi najvyššieho súdu sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 17 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní

sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov, na ktorú do podania sťažnosti ústavnému súdu nedostal odpoveď.

Sťažovateľ odvolávajúci sa na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva S. proti Českej republike tvrdí, že pre určenie dĺžky konania najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 143/03 je dôležité, že nadväzuje na predchádzajúce správne konanie (a teda trvá už dva roky), i to, že ide o konanie, ktorým sa sťažovateľ bráni pred porušovaním svojich práv nečinnosťou správneho orgánu. Zvlášť argumentuje svojím vysokým vekom (85 rokov) a morálnou stránkou ním uplatňovaného nároku. Tvrdí, že štátni úradníci pomalým vybavovaním jeho veci porušujú aj sľub, ktorý zložili. Argumentuje, že vec nie je právne ani skutkovo zložitá, že k predĺženiu konania sám neprispel a „dĺžka konania vyplýva z liknavosti súdu“.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd deklaroval porušenie jeho uvedených práv, prikázal najvyššiemu súdu konať vo veci sp. zn. 4 SŽ 143/03 bez zbytočných prieťahov, priznal mu primerané finančné zadosťučinenie 70 000 Sk, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia. Požiadavku primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ zdôvodňuje hlavne tým, že v jeho veku má pre neho konanie najvyššieho súdu aj rozmer konania o jeho morálnom ohodnotení.

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Skúmal pritom, či má na jej prerokovanie právomoc, či má náležitosti predpísané § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, či nie je neprípustná, podaná niekým zjavne neoprávneným alebo oneskorene, ako aj to, či nie je zjavne neopodstatnená.

Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach vyslovil, že zjavná neopodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, rovnako ako návrhu na začatie iného typu konania pred ústavným súdom spočíva v tom, že sťažovateľom opísaným skutkovým stavom zjavne nemohlo dôjsť k porušeniu tých práv a slobôd, ktorých porušenie namieta.

Ústavný súd už v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 66/90 vyslovil právny názor, ktorý v plnej miere platí aj pre súčasnú sťažnosť podľa čl. 127 ústavy: „O zjavnej neopodstatnenosti podnetu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený podnet je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na konanie.“

Ústavný súd zaujal v rozhodnutiach aj stanovisko k minimálnej dobe nečinnosti súdu alebo dobe, ktorá uplynula zjavne neúčelnou činnosťou súdu, potrebnou k tomu, aby mohlo dôjsť ku zbytočným priet'ahom v súdnom konaní majúcim charakter porušenia práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď vyslovil: „Nečinnosť súdu v trvaní štyroch mesiacov nie je prejavom takej nečinnosti, ktorá odôvodňuje vyslovenie zbytočných priet'ahov v konaní.“ Ak celé súdne konanie trvá menej ako doba, ktorá musí podľa názoru ústavného súdu uplynúť nečinnosťou alebo zjavne neúčelnou činnosťou súdu ku vzniku ústavne významných zbytočných priet'ahov v konaní, tak nemožno hovoriť o vzniku zbytočných priet'ahov v takomto konaní, ktoré by mali charakter porušenia práv podľa ústavy alebo dohovoru, okrem mimoriadnych okolností spočívajúcich v charaktere súdneho konania.

V sťažovateľovom prípade si okolnosti prípadu vyžadujú zvlášť prísne posudzovanie dĺžky konania najvyššieho súdu a to z nasledovných dôvodov. Predmetom konania je nečinnosť správneho orgánu rozhodujúceho o finančnom príspevku, o ktorý sťažovateľ požiadal v súvislosti so svojou účasťou v boji proti fašizmu počas II. svetovej vojny, teda v súvislosti s plnením čestných občianskych povinností spojeným s rizikom straty života. Sťažovateľov vek treba v tejto situácii tiež zohľadniť. Okolnostiam prípadu teda v zásade vyhovuje doba súdneho konania počítaná v mesiacoch, a nie v rokoch. Dobu správneho konania predchádzajúceho konaniu najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 143/03 ústavný súd nemôže pričítať na ťarchu najvyššieho súdu, proti ktorému smeruje táto sťažnosť, ale i táto

doba zvyšuje prísnosť posudzovania dĺžky konania najvyššieho súdu. Ani uplatnenie mimoriadnej prísnosti pri posudzovaní dĺžky konania najvyššieho súdu sp. zn. 4 SŽ 143/03 nevedie k záveru, že v ňom došlo k zbytočným prietahom majúcim charakter porušenia sťažovateľových práv podľa ústavy alebo podľa dohovoru.

Najvyšší súd počas vyše štvormesačného konania vykonal úkony, z ktorých aspoň jeden, výzva sťažovateľovi, aby sa vyjadril ku vhodnosti verejného ústneho pojednávania, nie je ani podľa sťažovateľa zjavne neúčelný a podľa ústavného súdu v skutočnosti vedie ku zrýchleniu konania. Celková dĺžka konania v spojení s tým, že najvyšší súd v jeho rámci už vykonal prvý úkon neumožňujú dospieť k záveru, že v ňom došlo k porušeniu sťažovateľových označených práv, a to ani napriek zvlášť prísnemu posúdeniu.

Pretože ústavný súd odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, nemá už význam zaoberať sa sťažovateľovou žiadosťou, aby jeho sťažnosť bola podľa § 26 zákona o ústavnom súde považovaná za naliehavú.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2004